

DOS ANYS DE TINELL
Josep-Lluís Carod-Rovira*

Només un govern com aquest podia tenir la gosadia de celebrar el segon aniversari de la signatura del pacte que el va fer possible, en una data tan emblemàtica com la d'avui: dimarts i 13! És una manera d'alçar el cap, sense por, davant la malastrugança que la cultura popular adjudica a un dia tan fatídic. Perquè, des del primer moment, aquest govern ha estat objecte d'un assetjament mediàtic que, en algun cas, encara dura, per part de sectors immobilitistes, polítics i econòmics, que es resistien a l'evidència d'un canvi de govern.

No es tractava només d'un canvi de persones o de sigles, en uns despatxos de la plaça de St.Jaume, carregats d'història. Nos sectors socials, de comarques i de la capital, des de l'Ebre fins al Pirineu, de la terra ferma a Barcelona, es visualitzaven per primer cop en molts anys, assumint les màximes responsabilitats de govern. I ja era hora que així fos! Per què el país només podia ser pensat, estructurat i dirigit pels que ho havien fet quasi sempre? Per què no podíem, uns nous sectors socials, la confluència objectiva d'interessos entre capes populars i classes mitjanes, autòctons i procedents de la immigració castellano o gallegoparlant de la postguerra, pensar també el país, estructurar-lo i dirigir-lo?

I això vam fer amb la signatura de l'acord del Tinell. ERC, el partit que va sostenir els darrers governs catalanistes i d'esquerres, fa vora 70 anys, va fer possible, ara fa dos anys, refer el fil trencat, recuperar la memòria perduda, connectar amb la història interrompuda, optant, precisament, per aquest govern. No va ser una decisió contra ningú, sinó a favor de, a favor d'una idea de país que tenia i té tota la legitimitat democràtica que només donen les urnes. O és que, potser, ens haurem de creure que un govern, amb el suport parlamentari del PP, era més catalanista que el govern actual?

D'aleshores ençà el nostre govern ha superat els diversos obstacles que ha anat trobant pel camí i serà capaç de superar també els que puguin aparèixer en el futur. Des del primer moment se'ns va acusar de no tenir cap experiència de govern prèvia pugués avalar la nostra acció, motiu pel qual algú assegurava que tenia els dies comptats. I quina experiència havíem de tenir, si sempre havien manat els mateixos? Quina història podíem alçar com a exemple si, fora dels anys republicans, sempre havien governat Catalunya, i a Catalunya, els mateixos sectors socials, amb uns interessos econòmics, polítics i culturals tan objectivament diferents dels nostres?

Però no és hora de mirar enrere, sinó endavant. No és hora de justificar-nos en l'herència de 23 anys i mig, sinó d'explicar l'obra de govern de dos anys. No és hora de parlar de passat, sinó de present i de futur. El futur millor que el nostre

DOS ANYS DE TINELL
Josep-Lluís Carod-Rovira*

poble demana i que el país necessita. Aquest govern volia i vol garantir la cohesió social i territorial, tot promovent l'educació, la innovació i l'adequació de les infraestructures a les necessites de modernització del país. Aquest govern volia i vol un nou Estatut i un sistema de finançament just i no discriminatori cap a les persones de rendes més baixes. Aquest govern volia i vol superar el tacticisme de poca volada, el pragmatisme sense horitzó, la immediatesa sense perspectives, l'opacitat sense finestres obertes i parets transparents. Aquest govern volia i vol que el nostre país disposi de tots els instruments imprescindibles perquè, una societat moderna com la nostra, pugui fer front a tots els desafiaments, els projectes i les necessitats que se li presenten a principis del segle XXI. Aquest govern volia i vol obrir camí en la generalització d'una cultura política democràtica que admeti, serenament, la plurinacionalitat de l'estat i vulgui expressar-la en clau realment federal. Aquesta és també, ara, l'aposta d'ERC, l'esquerra nacional independentista, per a l'etapa actual.

Vam encertar-la, doncs, fent aquesta opció de govern, sense la qual no hauria estat possible l'aprovació del nou Estatut al nostre Parlament. I no se'ns escapa que vam ser un estímul que va facilitar el canvi democràtic a Espanya. Vam fer, doncs, el que havíem de fer. I ara som en un govern que no és monocolor, sinó plural, en el qual la diversitat de forces fa el govern més ric i els matisos de la diversitat reforcen l'obra comuna. Ni venim de la mateixa tradició, ni tenim el mateix horitzó, però sí que, camí de l'estació final de cadascú, podem fer molt de camí junts. Per això no parlem de revisar el pacte, ni de qüestionar-lo, sinó de reforçar-lo, de donar-li més alè i més vida, d'assegurar-li un futur més consistent. Aquest govern ha fet molt i farà encara molt més.

Fins ara, l'Estatut ha ocupat gairebé tot l'espai públic, cosa que no ha permès de visualitzar prou l'obra de govern. No fa estrany que hagi estat així, per la importància evident del nostre Estatut. Però ja ha arribat el moment que aflori el que hem fet i que anunciem el que farem. I hem fet molt i farem encara més. O no és prou significatiu que, en només dos anys, hi hagi a Catalunya 4.200 mestres més a les escoles i 420 professors més de formació professional i s'hagin construït 104 centres escolars nous i 2 hospitals i 60 centres d'atenció primària i la nostra societat compti amb 297 metges més i 483 personal d'infermeria més a la sanitat pública?

Aquest govern ha fet una opció social i nacional alhora. Perquè no té cap sentit, és impossible de separar l'agenda social de l'agenda nacional i nosaltres no podem caure en aquest parany, perquè una nació és la gent, un país són les persones que hi viuen i que fan la nació cada dia. No hi pot haver una nació

DOS ANYS DE TINELL
Josep-Lluís Carod-Rovira*

pròspera, no hi pot haver qualitat de vida d'una nació, benestar d'una nació, si no n'hi ha per tots i cadascun dels seus membres. Ja fóra ben paradoxal que, precisament des de l'esquerres, algú tingués una visió romàntica de la nació, intemporal, quasi religiosa, deslligada de la realitat de la gent i la quotidianitat de les persones, com si anessin deslligats per la vida. No són mons diferents, són el mateix món. El nou Estatut, el nou finançament, els nous hospitals, les noves escoles, les noves prestacions socials que arribaran amb l'aprovació de la llei corresponent, són socials o nacionals? Debat estúpid aquest, que hem de donar per tancat, definitivament.

Com també hauríem de ser capaços d'entendre que, en aquesta vida, hi ha coses que pertanyen més a l'àmbit del sentit comú que no pas a la ideologia. Que Barcelona tingui un aeroport com cal, amb vols transoceànics directes, sense passar per Madrid, no és de dretes ni d'esquerres, sinó de sensatesa elemental, de conveniència per Catalunya, d'interès nacional. Ho exigeix el sentit comú, la nostra capacitat per moure'ns pel món sense filtres i poder també captar inversions empresarials atractives. Tenim un empresariat que demostra que és actiu, que surt fora, que s'internacionalitza, que crea llocs de treball, que s'espavila. Hem de dir-li que aquest és el seu govern, que els facilitarem l'activitat per continuar generant riquesa i no els entretindrem més del que calgui en tràmits administratius. Hem d'enviar a aquest sector un missatge de seguretat, de confiança i d'optimisme en el futur. Fem bona feina, bons productes i tenim bons professionals. Hem de fer tot el que calgui per millorar encara més aquesta situació. I una forma de fer-ho és volent dotar Catalunya de més capacitat de decisió en aspectes que afecten la quotidianitat de les seves iniciatives.

Som el govern de Catalunya, no només el govern de la gent d'esquerres o catalanista, sinó de tots els catalans i catalanes, al marge de la seva ideologia. Ho som, doncs, també, d'aquest milió i mig de compatriotes de rendes baixes que tenen enormes dificultats per arribar a final de mes. Aquests catalans necessiten la nostra solidaritat, necessiten l'ús just del nostre esforç fiscal per millorar la seva situació difícil. O no hi tenen dret, potser? En nom de què podríem negar-los una acció de govern que es proposés de superar les desigualtats socials o la discriminació de gènere? En nom de què hauríem de renunciar a estendre la qualitat de vida, el benestar, la igualtat d'oportunitats a tots i cadascun dels punts del territori?

La cultura sempre ha estat per al nostre país el seu document d'identitat, com s'ha vist ara que la biblioteca d'Alexandria s'ha enriquit amb llibres escrits en la nostra llengua. També aquí l'objectiu central ha de ser la cohesió social. Hi

DOS ANYS DE TINELL
Josep-Lluís Carod-Rovira*

posem el patrimoni heretat i l'obrim a interpretacions i recreacions noves, perquè el país va fent-se nou cada dia, amb gent nova, que genera una cultura nova amb referents també nous. Per això avui som més que mai una nació amb mil anys d'història, però alhora una nació en construcció. El país ha canviat i, sobre la base nacional acumulada, hem de decidir quants i quins pisos hi volem construir, amb la suma de totes les aportacions diverses que hem anat rebent i rebrem encara al llarg dels anys. No sé si totes les nacions europees estan en condicions de fer un afirmació similar. No tenim, doncs, un projecte tancat sinó obert, excloent sinó inclusiu, autoritari sinó democràtic. I tot això en un món altament tecnificat, globalitzat on, d'altra banda, si no hi ets diferent no hi ets, no ets res. En uns moments on tot serà igual, a tot arreu, allò que tindrà més valor afegit serà, precisament, allò que sigui diferent.

Serem realment nació si som capaços d'incorporar la població nouvinguda ara i la que va ser-ho en altre temps i fer-ho del tot. Serem un sol poble, socialment ben travat, si ens funciona l'ascensor social, si tothom, amb el seu treball, espavilant-se, esforçant-se, arriscant, pot prosperar i pujar de debò. El conflicte esclata quan, a l'ascensor, només t'hi volen vestit de grum, per tocar el botó i esperar un somriure agraït o una propina vexatòria. Assegurar un futur d'inclusió per a la gent jove és la millor manera d'evitar conflictes de desestructuració social que ja han esclatat en altres indrets d'Europa. Per això és fonamental que tinguem competències en immigració, perquè si ho fem malament, si no decidim, fem malbé les nostres possibilitats de futur. Hem de crear, doncs, un model social atractiu, amb expectatives reals, lluny de l'amenaça de l'exclusió, per motius d'edat, de gènere, d'origen geogràfic o de nivell de renda.

El nostre model de laïcitat, per exemple, el model català de convivència es basa en el respecte a la diversitat, en el reconeixement de la diferència, i no com en altres nacions d'Europa, en el manteniment de privilegis cap a alguna confessió religiosa o bé en la negació primària de l'exteriorització qualsevol creença.

L'obra de govern ha d'anar destinada garantir, fonamentalment, la nostra cohesió social, la unitat civil del poble de Catalunya, treballant per una veritable igualtat d'oportunitats. Perquè no hi ha llibertat sense igualtat d'oportunitats, ni possibilitat d'elecció sense igualtat. Amb polítiques liberalconservadores, paternalistes, acovardides, mai no integrarem la immigració, mai no aconseguirem convertir en gent de dintre, aquells que un dia van arribar aquí com a gent de fora. Per això hem de tenir una política nacional, pròpia d'acolliment a la immigració, amb la qual volem compartir els elements del nostre paisatge, també la nostra llengua nacional, element molt emblemàtic en

DOS ANYS DE TINELL
Josep-Lluís Carod-Rovira*

l'ascensor social. Hem de reclamar deures civils, però, per poder reconèixer alhora drets socials. Aquesta ha de ser l'aposta valenta del govern.

Aquest govern ha de governar sense complexos, amb decisió i energia. I ha d'escoltar la gent que l'ha votat i la que no ho ha fet, perquè una nació només pot ser la suma de tots. Una nació és un espai d'interessos, de complicitats, de referents, d'emocions, de sentiments. I això es construeix dia a dia. Un dia, vam pensar que podíem canviar les coses, que podíem, ni més ni menys, canviar el curs de la història, si més no del bocí d'història que passa per aquests verals. Amb el pas del temps hem descoberts que... sí, que podem canviar-lo si volem. Potser no ens n'adonem nosaltres, però sí que se n'adonen, ho saben i ho combaten els nostres adversaris.

Deia Bernard Shaw : "Veus coses i et preguntes: per què? Però jo somio coses que mai no van ser i em pregunto: per què no?" Per què no, doncs, fem de Catalunya una pàtria completa, la pàtria de la llengua i la cultura catalanes, sí, però també la pàtria de la dignitat humana, del respecte a la diversitat, de la llibertat, de la cultura, de la igualtat d'oportunitats, de la qualitat de vida, del benestar? Per què no? Fixeu-vos, doncs, si en té de feina aquest govern. Res de girar la vista enrere, el cap ben alt i la mirada lluny, que "tot està per fer i tot és possible".